

1 ZON

Ñeti garosikao

1 Zon ñeti epovoz ñeti kapot ev. Met Zon pi Iesuz mañairooh-abanari 12 porihanañ nap, Esia zeisik Iesuz homeo badae batat heh-poriz homet ñeti epov menat meeh.

Met Esia poek aban moregari epat mañovai sooh, “Met darim heriñinañ hori nenañ tameg, povoz rekot Iesu darim heriñiz zut pimes nakez, oñ heri patasinañ hehan eteh, povoz darim ham heriñinañ horiñ tovai sookan pi hañiv naetotü.” Pot moreg mañovai soohavoz homet Zon ñeti epov menat badede mañah. Met Iesuz añarab rekö hat pim ñeti rotapuvov tin hodad tat kez tat tovai sohopan hat ñeti epov menah. Met paru nae nap loporï manat masak metohopanez pov amun badede mañah.

Iesu ñomahaekanañ krismasañ 60-z zut bon tahan pi abav ravat hehapuh Epesas zeitak het ñeti epov menah.

Zon ñeti garos epov menah

Iesu pohazao het hekazavov maup ok

¹⁻² Met ñeti pohazao hekaz ahö nao arin ev añakaz teg. Met batam nonair nai bonorah pi heh. Tat tovai emoohapuh pi hamarrah ou ravat deinañ honeo sat em toohan deim etañinañ piin eteog, ma pim herisik dei ut uroog, ma pi haohan pim ñevon hateveteog. Met pi aban betez nap bon, oñ pi Papapunañ honeo hehaekanañ ev

hamarah erat ou ravahan eteog-pop piuhö dari pohazao Godinañ honeo tin het hekaz kapot ba ou batat añah-ñetiv ev hameg.

³⁻⁴ Met piin dei et hareet pim ñetiv haohan hateveteogivoz homet dari honeo Godir pim rop Iesu Kristonañ lop honerï ravat hekapuh dari mapori biñ pimau ravat hekaz hat dei ñetï epov menat ev arin bar añameg.

Godih aliz nenaõ hez

⁵ Met Kristo pim gizasinañ haohan dei hateveteogit ñetiv arin añakaz ev teg. Godih kutur nat bon, oñ piih aliz nenaõ hez.

⁶ Povoza dari, “Godinañ tin honeo sameg,” pot haovai am kuturutak het horiñ tovai sookazavoz darim haokaz pov moregao ravohopanen, dari ñetï rotapuv baval hat tovai nasohotü.

⁷ Oñ God piih aliz nenaõ hezaek, pim aliz povok dari het tin tovai sohok, povoz dari lop honerinañ tin honeo hekan pim rop Iesu ñomah-popuz uvevohö darim hori tohokaz mapoñ ba ol betehopanen tin hek.

⁸ Met dari, “Evo, dei horiv natari ev,” pot hak, povoz darim loporizaroh in balavi tat hekazakanañ ñetï moreg pov hakan, darim loporizaroh Godiz ñetï rotapuv bon hepan.

⁹ Oñ darim hori tookaz poñiz homet God tina-haram tamahap batam tin etohopanez hakahan hez-popun bar mañovai sookan, pi rotap darim hori poñ ba ol betehopanen dari lop magei tinarizaronañ ravat hek.

¹⁰ Met God dari ham añaraboz epat hah, “Paru hori tamahari ok.” Pot pi hakahan hezaek dari, “Evo, dei horiv natari ev,” pot hak, povoz God

pi ñeti moregao hamahap ok pot bavatakazavoz pim ñetiv darim loporizaroh naketü.

2

Kristo eñizamah-ñetiv

¹ Nem ñarohol ravat hezari, met ganö ari hori nañ tepek hezavoz homet ne ev arin añamoh. Oñ darihanañ nap hori nao tapan, povoz Iesu Kristo tinaharam tamahap, pi darinañ karar het pim Papapun darim hori tamegiñ ba ol betehopanez hat mañamahap ok.

² Met darim horiñiz hañ horiv bakaz hahan hehaek, pi hañ pov havat ñomahan Papap etet darim hori poñ ba ol beteamah. Met dari nenariz pot tat pi ñomah bon, oñ añarab zeï maposikaroh het horiñ tamah-poriz homet Kristo ñomah.

³ Met dari Godiz hahan hez-taput baval hat tookapuh pim hezavoz tin hodad hek, povoz rekot epat hahok, “Met dei Godiz kapotaz tin hodad hakezari ev,” pot hahok.

⁴ Oñ nap, “Ne Godiz kapotaz tin hodad haravat hez,” pot hat met pim hahan hezat tin baval nak hepanezez pop pim ñeti hapanezez pov rotap naravotü, oñ pi aban moreg hamahap pot ravat hepan.

⁵⁻⁶ Oñ paru tairari Godiz hahan hezat hatevetet tin baval hat tovai sohopanezez pori pimaz ahoam zait tat het loporizaro manohopanezez pov ahö ravovai sohopenen, “Dei Godinañ honeo tin hez,” pot haovai Iesuz hamarah het tinaharam sat em toohavoz zut paru tovai sohopan.

Dari alizavok het tookaz ñetiv

⁷ Nem hat tinari, met ne ñeti katë magei navoz homet ev menamoh bon, oñ batam ari Kristoz ñetiv hahan hateveteg-porahanañ ñeti katë epov amun haovai emamahan ari hateveteameg.

⁸ Oñ petev aliz tinao dariti ahö ravovai samahan kuturut bon tovai samah, povoz nem hamoh-ñeti epov magei navoz zut ravat hez. Met Kristo hamarrah het ñeti epovoz hahan hezat pi baval hat tovai añaraboz zakep tat paru meñizovai soohavoz zut ari amun baval hat nae nap arim modariz zakep tat paru meñizovai sameg.

⁹ Met aban nap epat hapan, “Ne Godiz aliz tinavok samohop ev.” Pot pi haovai pim mod napuz kaev ravat hepanez pop aliz povok naketü, oñ am kuturutak het sohopan.

¹⁰ Met aban nap pim modariz zakep tat lopori manohopanez pop pi rotap Godiz aliz tinavok sohopanezaek, pim etañ tin etet sohot ñodat non horioroh nasotü.

¹¹ Met rotap aban nap pim modariz kaev ravat hepanez pop pi am kuturutak het betezam sat em tohopan. Tapanen kutur potahö pim hodadeo bamezohopanen et narë hepanezaek pi nonoroz etet tin sohopanez kut tat hepan.

¹² Met ari nem ñarohol, Kristoz ñomahavoz homegin pi arim horiñ ba ol beteh, pot ravat hez, povoz ne arimaz homet ñeti epov ev menamoh.

¹³ Met ari aban koravori, batam nonair nai mapotü bonorah Iesu pi heh, ma petev pi am het tokat pohazao am hepanez popuz ari tin hodad hakez, povoz ne arimaz homet ñeti epov ev menamoh. Ma ari aban ro houavehol, Seten

ari moreg etamah, oñ ari rez kin tat tin tovai sameg, povoz ne arimaz homet ev menamoh.

¹⁴ Ma ari nem ñarohol darim Papapuz ari tin hodad hakez, povoz arimaz homet ñeti epov ne ev menamoh. Ma ari aban koravori, ne maot epat arin añom, Met batam nonair nai mapotü bonorah Iesu pi heh, ma petev pi am het tokat pohazao am hepanez popuz ari tin hodad hakez, povoz ne arimaz homet ñeti epov ev menamoh. Ma ari aban ro houavehol, ari rez kin tat tin kez tat tovai samegiek, Godiz ñetiv arim loporizaroh tin kez tat bat hezaek Seten ritou hameteg, povoz ne arimaz homet ñeti epov ev menamoh.

Dari hamarazatuz zait natotü

¹⁵ Met ham eparah añarab Godiz hom namee het parumauz zaitivoz homeamahat tamahariz zut ari totunei. Ma ham eparah nonair nai hez-potuz zait tat het arim loporizaroh ba ahö batotunei. Met hahö-epovokaro homepeken ariti tinavokaro ravapanen ari God darim Papapuz zait tat het homehopeke? Evo, rekot ari pimaz hom namee hepek.

¹⁶ Met ari hodad, nariz loporizarohanañ home horiv berevamahan tamah-poñ, ma etañinañ etet zait tamah-poñ, ma parum abatañ ahö ravo-hopanez hat povor kao tamah-hori map poñ Papapuz hodadevokanañ naem, oñ añarab pot tamah-pori hamaraz hodadevoz berevamahat tamah.

¹⁷ Met ham eparar nonair nai hezatur añarab ev het hamaraz hodadevohö zait tat mañamahat

tamah-poñ map bon ravapan, oñ dari Godiz hodadevonañ hahan hezat baval hat tovai samegiri bon naravotü, oñ pohazao tin het hek.

Kristoz kaev ravat hezariz ñetiv

¹⁸ Nem ñarohol, met petev aliz metes totoi ravah. Met batam paru Kristoz ñetiv haoh-pori epat hahan ari hateveteg, “Met aliz pos totoi ravapanez porah Kristoz kaev ravat hepanez ahö nap ou ravapan.” Pot hahan hez, met petev pim ou ravapanez hah-popuz zut mapori ou haravamah, povoz dari hodad, aliz metes totoi ravahan ok tamah.

¹⁹ Met hamoh-pori batam dari Iesuz homet topouroogirah paru darinañ honeo hehan dari parum kapotaz hodad narav heg. Met paru pori dari honeo hegiekanañ hodad modao bat eveteh. Met paru darinañ karar lop honerï ravat hegitin, dari am heg narab, oñ paru Kristozari narav, povoz dari Kristozari evetet main ravahan parum pot tah-kap pot dari hodad raveg.

²⁰ Met ari paru poriz tamahavoz zut tameg bon, oñ Kristoz Pul Tinap ari anahan arinañ honeo hez, povoz ari pim ñeti rotapuvovoz tin hodad haravat hez.

²¹ Met ari Kristoz ñeti navoz kut tat hezavoz homet ne ev menamoh bon, oñ ari map hodad haravat hez. Met aban pori Kristoz ñeti rotapuv hamah bon, oñ ñeti moreg hamahavoz ari hodad hakez.

²² Met aban nap pi Iesuz epat hapan, “Met Kristo God ba ou batat meeapanen erapanez batam hahan hez-pop pi Iesu bonop ok.” Pot hapanez aban popuz epat hapek, “Met aban okop

pi moreg hamahap ok.” Met pi tairap Iesuz pot hapanez pop Kristozap narav het pir Papap kos rez manat okat hapan.

²³ Met Iesuz kapotaz pot bavai hat kos rez manapanez pop pim Papap God amun honeo kos rez manapan. Ma aban nap Iesu Godiz ropuz homeo badae batat hepan, povoz Iesur Papap amun parup honeo aban popunañ hepan.

Pul Tinap hodad tinao anohopan

²⁴ Povoz arimauz tin korav hepekepuh ari batamohanañ ñeti hahan hezan hateveteameg-rotap pov arim loporizaroh tin bahorè hat hezei. Tepekepuh ari Godir pim rop Iesunañ tin honeo het hepek.

²⁵ Met Kristo ev hamarrah erat het dari pinañ karar pohazao het tin hekaz au añah-ñetiv dei hateveteg.

²⁶ Met ev aban moreg etohot non horioroh emeeapanen sepekez zait tat hezariz ñetiv ne arin añoh.

²⁷ Oñ Kristo pim Pul Tinap haanahan arim loporizaroh hezaek, mod hamoh-pori Iesuz ñetiv ev hat ñeti moreg nañ arin añamahan ari bagaa navat tameg-pov tin bon. Oñ Pul Tinap hodad tinao anamah-pop pi hodad moreg nao naañairap ok, oñ ñeti epovoz kapot tin hodad ravepekez hat rotap nenañ arin añairohohan. Povoz aban moreg hamoh-poriz añohopanez ñeti poñ barotap batotunei, oñ Pul Tinapuhö hodad tairao anohopanez nen pov baval hat tovai sohot Kristonañ honeo tin hezei.

Godiz ñaroholoz ñetiv

²⁸ Kar nem ñarohol, met petev pinañ honeo dari tin hek, povoz pi maot abarahanañ erapanez porah dari piin etet tair etapan batah, pot homet ñaihet tat iz naravotü, oñ lop tinarizaronañ pim nakoe sat hek.

²⁹ Met Kristo pi tinaharam tamahap ok, pov ari pimaz hodad hakez, povoz añarab pim zut tinaharam tovai sohopenez porin ari etet, “Paru okori Godiz ñarohol ok,” pot parumaz hahopek.

3

¹ Mai eñarohol, darim Papap darimaz zakep ahoam tat tin etamah. Tat pi epat darimaz hamah, “Met paru nem ñarohol ok.” Pot pi hakah, povoz rotap dari pim ñarohol haravat hez. Oñ paru ham añarab nari Godiz hodad narav, povoz dari pim ñarohol raveg-kap pot paru amun hodad nat hez.

² Nem hatari, met dari Godiz ñarohol ravat hez, oñ tokat abarah darim heriñ tair ravat hek-povoz kapot petev dari hodad narav, oñ dari epat hodad hakez, Kristo maot ourah erapanez porah dari pim herisir hepanezavon etekan pim zut dari bavatapanen tinavonañ hek, pot hahan hez-povoz dari hodad.

³ Met dari tokat pi maot erapanen pim zutari ravat hekaz hat biñ ravat het homeamegiri epat homevai sohok, Met Kristo lop hori nari-nañ bonop ok, oñ lop tinarinañ het tinaharam tamahap, povoz dari pim tamah-taput darim loporizaroz tin korav het tovai sohok.

⁴ Met God epat hah, “Ari tovai horiñ tohotunei.” Pot pi hahan hez, povoz nari hori poñ am tovai

sohopanez pori pi kos rez manat pim ah ñe hahan hezao elohopan.

⁵ Met ari hodad, Kristoz loporih pi zait hori nao bon hezap ok, oñ dari añaraboz hori tamegiñiz kezao bavon batapanez hat ev hamarrah erat ou ravah.

⁶ Povož paru tairari Kristonañ honeo hepanez pori zait hori poñ am tovai nasohotü, oñ paru tairari zait hori poñ am tovai sohopenez pori pim erat darimaz hat tah-kap potaz tin hodad narav hezaek, am potam hepanepuh pinañ honeo paru naketuzari ok.

⁷ Nem ñarohol ravat hezari, met ari ganö aban mod nari, “Dari Kristozari eveg, rekot horiñ am tovai sohok,” pot paru moreg añohopanen barotap batepek hezavoz ne homet maot epat arin añom, Met añarab Kristozari pi tinaharam tamahpovož zut paru tin tohot hez.

⁸ Oñ batam nonair nai bonorah Seten moreg pop piuhö kapot tat hori nao tahapuh mapoñ tovai emamah, povoz pim zut añarab tairari hori tovai samah-pori pimeri ravat hez. Met Godiz rop moreg popuz gog tamahao pohazao bavon batapanez hat ev hamarrah erat ou ravah.

⁹ Met nap pi Godiz ñarop ravat hepan, povoz God pim Papap ravat hepanen pim Pap popuz hezhez tinao piiti ou ravat hepan. Tapanen pi rekot am horiv tovai nasohotü.

¹⁰ Met Godiz ñarohol pat tamah, met Seteniz ñarohol amun pat tamah, povoz dari rekot parum tamahat etet kapotaz tin hodad ravakaz ñetiv ev. Met paru horiñ am tovai samah, ma parum modariz zakep tat tin namet tamah-porin etet

dari epat haok, “Met eperi Godiz ñarohol bon, oñ Seteniz ñarohol ev,” pot haok.

Nae nap zakep tookazao ev

¹¹ Met ari Iesuz ñetiv hatevetet homeo badae bategiekanañ, dari nae nap zakep tat modari loporizaro manookaz ñeti katë epov hahan hezaek hateveteameg.

¹² Met dari modari loporizaro manohok, povoz batam Adamiz rop Ken pi popuz hori tahavoz zut natotü. Met Ken pi Seteniz hahat baval hat hori tohot pim bosip Abel tin toohan etehot pimaz gitait ravat ur ñomah.

¹³ Povoz nem modari, ari tin tovai sohopeken ham añarab Godiz zait natari arimaz kaev ravat hepanen home midin tat, Tairaz epat etamah, pot hometunei.

¹⁴ Met paru modariz kaev ravat tamah-pori ñomat hori ravapanez nonoroh samah, met dari pot nat, oñ dari modariz zakep tat loporizaro manameg, povoz epat hameg, “Met rotap dari ñomat hori ravakaz nonoroh emoogiek betet pe-tev pohazao tin het hekaz nonoroh sameg.”

¹⁵ Met aban nap pim mod napuz kaev ravat tamah-popun God eteamahan pim mod pop ur hañomamahavoz zut ravat hez. Met dari hodad, nap pim modap ur ñomapanezaek tin pohao het hepanez nonoroh nasotuzap ok, povoz nap pim modapuz kaev ravat hepanez-pop amun non tin pooroh nasohotü.

¹⁶ Met Kristo darimaz zakep tat pim heris biriri hepanez hom namee, oñ tin etapanez hat pi ñomah. Met pot etah, povoz dari modariz zakep

tat loporizaro manookaz kap pot ba ou batah. Met pim pot etahavoz zut, dari amun darim modariz zakep tat paru tin hepanez hat paru tin metovai sookan modari emenapanez hapanen dari parumaz kaev naravotü, oñ am rez kin tat tin metohok.

¹⁷ Met nap nonair naitunañ hepanepuh etepanen pim mod nap gipiz ma mod natü bon hepanen etet zakep tat naman het, “Ne God loporï manat hezap ev,” pot pi hapanen pim hapanezao moregao ravapan.

¹⁸ Nem ñarohol, met dari betezam giz nenañik modariz zakep metookaz ñeti nena haokan tin naravotü, oñ rotap loporizarotihanañ homet parumaz zakep tat tin metohok, povoz rotap ravohopan.

Dari Godiz ñaihet natotuz ñetiv

¹⁹⁻²⁰ Met darim modariz loporizaro manat tovai sohok, povoz dari rekot epat haok, Met dari ñeti rotapuv baval hat tovai samegiri ev, pot haok. Oñ darihanañ nap nim hori tooñivoz homet, Mai pi ne hañ horiv netapan hezag ee, pot ni homet loporih honoñai tekezapun epat ne nañom, Met God pi map nonair nai tamegituz hodad hakez, povoz ni pimaz homeo badae batat hezavoz pi hodad hakezaek pimaz ñaihet natotü, oñ lop tinarinañ pim etañik tin hekë.

²¹ Nem modari, dari tokat hañ horiv bakaz ñaihet tat darim loporizaroh honoñai nat hek, povoz dari Godiz etañik kez ravat tin rouvat hek.

²²⁻²³ Met Godiz hahan hezat ev, Ari nem rop Iesu Kristoz homeo badae batohozei. Met nem ropuz hah-epat amun ari tat nae nap zakep tat

tin metohozei. Met pim hahan hez-okat dari tat pim zaitivok sameg, povoz met tairaz piin mañ mañameg-poiz pi hatevetet anamah.

²⁴ Ma dari Godiz hahan hezat baval hat haovai tovai sookaz pori tin Godinañ honeo hekan pi amun darinañ karar hepan. Met pim Pul Tinap anahan darim loporizaroh het hodadeo anamah, povoz dari epat hameg, “Rotap God darinañ honeo hez.”

4

Pul Tinapur hodad horivoz ñetiv

¹ Met nem hat tinari, petev aban moreg nari zeisikaroh sat em tohot paru epat hamah, “Dei Godiz ñetiv ourah hamegiri ev.” Pot paru hamah, povoz aban nap, “Godiz Pul Tinap nem loporih hezan ne pim ñetiv ev hamoh,” pot hapanen ari hatevetet zuam barotap batotunei, oñ Godiz Pul Tinap hodadeo manamahan hamah, ma pi pat naekanañ hodad horiv bat okat hamah, pot homet pi zu metat etei.

² Met pi pot zu metat etepeken rotap pi Godiz Pul Tinap hodadeo manapanen hahopan, povoz Kristoz tah-kapotaz epat hapan, “Met God Iesu Kristo meehan ev hamarrah erat abanap ravah.” Pot hapanen, Aban epop pi rotap Godiz Pul Tinapuhö hodadeo manamahan ok hamah, pot ari hodad ravepek.

³ Oñ aban nap Kristoz hamoh-kap epat bar nak tapan, povoz ari epat hapek, “Evo, aban epop pi Godiz Pul Tinap hodadeo namanapuhö ev hamah.” Pot pimaz hapek. Met Kristoz kaev ravat hepanez hori pop tokat erapanez ñetiv hahan

hezaek ari hat haveteg, oñ rotap pim hodad horiv petev hamarrah haemat hezan arin ev añamohpori Iesuz kapotaz bavai hamah.

⁴ Oñ nem ñarohol, ari Godiz ñarohol ravat hezan pim Pul Tinap arim loporizaroh hez, povoz arim kezao ahoam, oñ mod hamoh-moreg aban poriz kezao aviam, povoz ñeti moregao añamahan ari ok barotap navat tameg.

⁵ Met paru aban moreg pori hamarrahazatuz hodadevonañ het okat hamahan ham añarab parum modari zait tat hateveteamah,

⁶ oñ dari ham añarab poriz zut bon, oñ dari Godizari ravat het pimauz ñetiv hamegin pim añarab modari hateveteamah, oñ añarab pimaz zait natari paru hat navet hez. Pot dari añarab main main tameg, povoz rekot Godiz Pul Tina-punañ het pim ñeti rotapuvoz kapot hamahariz, ma aban hodad horivonañ het ñeti moregao hamahariz, dari tin hodad ravohotahoh hek.

God darimaz zakep tamah-ñetiv

⁷ Nem modari, met dari nae nap zakep tat loporizaro manookaz hodad pov God pimauhanañ emamah, povoz dari taput tovai sook. Met nap pim modariz zakep tat loporì manohopanez pop Godiz ñarop ravat het pim kapotaz tin hodad ravat hepanezap ok.

⁸ Met ne epat arin añom, Nap pim modariz zakep natotuz pop God darimaz zakep ahovonañ hezapuz kapotaz tin hodad naravotuzap ok.

⁹ Met God pim rop ham eparah meehan erat darim horiv bat ñomahapuh dari pohazao tin het

hekaz nonor ba ou batahan, God darimaz zakep tat lop masak etamah-pov ou ravah.

¹⁰ Met pi darimaz zakep tahavoz kapot ev. Met dari Godiz zait tat loporizaro maneginahoh pi hañ darimaz zakep tat loporï anah bon, oñ pi pimauhö mamog darimaz zakep tat pim rop meet pot mañah, “Met ni horat añarab okoriz parum horï tamahañiz hañiv bapanez au hahon hezaek, ni sat hañ horï pov bat ñomeken parum horiñ rekot ba ol beteman paru maot deipinañ tin honeo ravat hepan.” Pot pim ropun mañat meehan erahan darimaz zakep tamah-kap pot ou ravahan dari etet hodad raveg.

¹¹ Povoz nem hatari, pi pot darimaz zakep tat eñizahavoz zut dari amun taput tat darim modariz zakep tat loporï manovai sookan tin ravohopan.

¹² Met dari Godin et narë, oñ nae nap meñizat tin metovai sohok, povoz pi darinañ honeo hepanen pim zakepiv darim loporizarotï ahö ravat tin hepan.

¹³ Met God pim Pul Tinap darim loporizaroh haanahan hakezaek, dari Godinañ honeo hezan pi amun darinañ honeo hez-epov dari hodad hakez.

¹⁴ Met darim Papap pim rop meehan erat dari ham añarab horï hegiek maot pimeri ba avatapanez hat ñomah. Tahan dei aposor aban modari deim etañinañ eteogin toohat ñetiv arin añovai sameg.

¹⁵ Met aban nap pi ourah epat hahopan, “Iesu pi Godiz rop ok.” Pot hahopanez popunañ God hepan, ma aban pop pi amun Godinañ honeo

hepanezap ok.

¹⁶ Met God darimaz zakep tat loporï ahoam anamahavoz dari pimeri ravat hezarihö hodad tat barotap batameg.

Met God pi zakepivor masakavoz kapotaz maup hez. Povoz aban nap pim zut tin povonañ honeo het tovai sohopenez pop Godinañ honeo hepanen met God pinañ honeo amun hepan.

¹⁷ Met ev ham eparah Kristo pim Papapuz zait tat loporï manat pimaz ñaihet nat hehavoz zut, dari amun darim Papapuz zait tat loporizaro pihar manovai sameg-pov ahö ravovai sohopenen, tokat an etapanez aliz posik, God dari hañ horiv etapan hezag ee, pot homet dari ñaihet natotü, oñ pim nakoe sat biñ ravat lop tinarizaronañ hek.

¹⁸ Met Godihö darimaz zakep tat loporï anamahavoz dari tin hodad tat homeo badae batat hek, povoz pi hañ horiv etapanez homet dari pimaz ñaihet natotü, oñ nap Godiz ñaihet tapanez pop God pimaz zakep tat loporï manat hez-kap pot pim loporih hodad narav, povoz pi epat hamah, Ne hañ horiv netapan hezag ee. Pot homet pimaz ñaihet tamah.

¹⁹ Met Godihö garos darimaz homet loporï haanah, povoz dari pimaz zait tat darim modariz amun loporizaro manameg.

²⁰ Met nap, “Ne Godiz zait tat loporï manamoh,” pot hahopanezap pim mod napun etet, kaev ravat hepanez popuz hapanezao moreg ravat hepanezao ok. Met pot menohovoz kapot ev. Met hamoh-pop pim modapun et hareamah, oñ zait tat loporï naman hepan, povoz tair tat God pim et

narez-popuz zait tat lopori manapan? Evo, rekot pop lopori namanotü.

²¹ Met Kristoz hahan hez-epov maot arin aňom, Met Godiz zait tat het lopori manohopanez pop pim modariz amun zait tat lopori manohopan.

5

Dari horiñ ritou metameg

¹ Met tairap, “Batam God meeapanen erapanez au hahan heh-pop pi Iesu tapup ok,” pot hama-hap pi Godiz rop ravat hez. Met tairap darim Papapuz zait tat hepanez pop pim ñaroholoz amun zait tat hepan.

² Met dari Godiz zait tat pim hahan hezat baval hahot hek, povoz pim ñaro modariz amun zait tat lopori manat tin meñizovai sohok.

³ Met dari Godiz betezam zait natotü, oñ pimaz zait tat pim hahan hezat baval hat tovai sohok. Met hahan hez-poñ honoñai nao dari etohopanezañ bon,

⁴ oñ God dari pim ñarohol ba avatahan hezari rekot poñ baval haovai sohot pimaz homeo badae batohot, ham eparaz hodadevok berevohopanez zait hori poñ betet epat homeok, Met Kristo eñizohopanen dei hori poñ tovai nasohotü. Pot dari homehot kez tat hek, povoz pim hahan hez-poñihö honoñai nao dari naetotü.

⁵ Kar, aňarab tairari, Iesu pi Godiz rop, pot homeo badae batohopanez nen poriz loporizaroh zait hori poñ ritou tat betet tin tohopan.

Iesu Kristoz kapot ba ou batah

⁶ Met Iesu Kristo abarahanañ erat hehan ivoh memeeh, met tokat zirah pim uveo darim horivoz hañiv pot ravahan pi ñomah. Met pim ivoh memeeh-nenavoz homet dari pimaz hodad raveg bon, oñ pim ñomah-povoz amun homet pim kapotaz hodad raveg. Met Godiz Pul Tinapuhö ñeti rotapuv hamahap-ok, povoz pim kapotaz tin hodad ravakaz hat hodadeo anamah.

⁷⁻⁸ Povoz ivoh memeeh-pov, ma ñomah-pov, ma Pul Tinap paru honeo ravahaek Iesu pi Godiz rop kap pot ba ou batahan dari etet hatevetet hodad raveg.

⁹ Met dari ham añaraboz tamegit homei. Met aban nap ñeti rotap tin nao hamahan, “Rotap ok pi hamah,” pot dari hameg. Oñ God pot hamahan dari barotap batameg-eperi pi ritou etat hez-ahö pop pim ropuz ñeti rotapuv hakahan hezaek dari, “Rotap ok hahan hez,” pot hahokan tin ravohopan.

¹⁰ Met povoz dari Godiz ropuz homeo badae batamegiriz loporizaroh pim ropuz ñeti rotapuv hez, oñ nap God, “Iesu nem rop ok,” pot hahan hez-ñeti ahö pov hatevetet, “Ñeti moregao ok,” pot hapanez pop pi God ñeti moreg hamahap ok, pot bavatapan.

¹¹ Met Godiz ñeti rotap bat hekazao ev, Met pim rop meehan ev hamarrah erat ñomahaek, pi dari pohazao tin het hekaz kapot ravat hez.

¹² Met paru tairari ro popunañ honeo het sat em tamah-pori tokat paru pohazao tin het hep-anez nonoroh samah, oñ paru mod tairari pinañ honeo nakez-pori non tin pooroh paru nas.

Dari pohazao tin het hekazao

¹³ Met ñeti menamoh-epeñiz kapot arin bar añomaz ev toh. Met ari Godiz ropuz ñetiv bat hezari rotap pohazao tin het hepekez nonoroh hasameg, met ganö ari pot hodad nat hepek hezavoz homet ne ev menamoh.

¹⁴⁻¹⁵ Met God pi nenap tinaharam tamahap ok, povoz dari tairañ tookan pi etehopanen tin ravohopanez nen poñ am tovai sookapuh, dari tairavoz tekï tat piin mañ mañookan pi hatevetet dari naeñiz tohopan bon, oñ pi hatevetet eñizohopan, pot dari tin hodad hakez. Povoz dari pimaz ñaihet natotü, oñ kez tat het dari eñizohopanez am mañ mañovai sohok.

¹⁶ Met ni nap eteken nim mod nap Godiz homeo badae batat hepanezez pop ñomat hori naravotuz nao tapanen etekepuh, God meñizapanez mañ mañekë. Pot teken hori tapanez pov God ol betet pi meñizapanez maot tin hepan. Met ev paru hori tapanen horiek meepanen nasotuz poriz mañ mañekez ev hamoh. Oñ nap ñomat hori ravapanez nonoroh am sohopanepuh maot non tinaoroh emapanez kaez ravat hepanen etekë, povoz pimaz Godin mañ mañekez ne niin nanañotü.

¹⁷ Met dari hodad, añarab tin nat-poñ map horiñ ok, oñ hori nañ ñomat hori naravotuzañ ok.

¹⁸ Met dari hodad, Godiz ñarohol hori tovai nasohotü, oñ pim rop tin darimaz korav hezaek Seten hori pop rekot dari bahori naavatotü.

¹⁹ Met darim hodad hakez-modao ev, ham añarab map narizaro hori popuz marasik het pim

zaitivok hamahat tovai samah, met dari pot nat, oñ Godiz ñarohol ravegiri ev.

²⁰ Met God pim rop meehan erat hamarrah ou ravahapuh dari God ñetĩ rotapuvoz maupuz tin hodad ravookaz hat hodadeo haanah. Met Iesu darimaz hat erat pot tah, povoz petev dari pinañ honeo het sat em tamegiek, Godinañ amun honeo hez. Met pi map Ahop ravat pohazao tin het hekazavoz maup ok.

²¹ Nem ñaro tinari, nem ñetĩ meteo ev, Met ganö ari god moreg narihö eñizohopanez homet gog nao tamah-poñiz zait tat eñatak sohopek hezavoz arimauz tin korav ravat hezei.

(Zoniz ñetiv menahat nen ev.)

Baiñetinavoz Tep Tokatit
The New Testament in the Kunimaipa Language of
Papua New Guinea
Nupela Testamen long tokples Kunimaipa long
Niugini

copyright © 1989, 2002 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Kunimaipa

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2015-01-26

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 28 Dec 2024 from source files dated 31 Aug 2023

d39747ff-5d8e-5f3a-b70c-bc47d226623d